

Bemærkninger til lovforslaget.

I lov nr. 271 af 14. juni 1951 om rettens pleje i Grønland indeholdes ingen regler om ægteskabs-sager, da man hidtil i Grønland ikke har kendt nogen adgang til opløsning af ægteskab ved omstø-delse, separation eller skilsmisse.

Indførelse af regler om opløsning af ægteskab, som er indeholdt i det samtidig for folketinget fremsatte forslag til lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og opløsning, vil imidlertid nødvendig-gøre udfærdigelse af processuelle bestemmelser om fremgangsmåden ved den judicielle behandling af sager om opløsning af ægteskab. Det foreliggende forslag til lov om tilføjelser til den grønlandske rets-plejelov, der er udarbejdet af det grønlandske lov-udvalg og tiltrådt af landsrådet på dets samling i 1952, tilsigter at tilvejebringe de i så henseende fornødne bestemmelser.

Ligesom ved udarbejdelsen af den grønlandske retsplejelovs øvrige bestemmelser og i overensstem-melse med den fremgangsmåde, der er fulgt ved ud-arbejdelsen af ægteskabslovudkastet, har man taget de danske retsplejebestemmelser vedrørende ægte-skabssager som udgangspunkt.

Imidlertid er der i de danske regler om ægteskabs-sager bestemmelser, der hænger nøje sammen med danske retsplejeprincipper, der ikke i samme form er fulgt i den grønlandske retsplejelov, og disse be- stemmelser har derfor ikke kunnet overføres uden videre, ligesom et ønske om at gøre forslaget så enkelt og overskueligt som muligt har ført til, at man har udeladt regler, der må anses som selvfølge- lige, og som derfor utvivlsomt vil blive fulgt også uden positiv lovgivning herom.

Dette sidste gælder således om reglerne i den danske retsplejelovs §§ 448 a og 448 b (om hvem der er rette sagsøger og sagsøgt i en ægteskabssag), § 448 f (om udsættelse af anlæg af en offentlig omstødelsessag) og § 453 a (om tilvejebringelse af lægeerklæring i visse ægteskabssager).

Reglen i § 448 om området for ægteskabssager foreslås udeladt, idet afsnittets overskrift angiver, hvilke sager reglerne omhandler.

Reglen i § 449 om beskikkelse af sagfører for

sagsøgte foreslås udeladt, da der ikke er tradition for „sagfører“bistand i grønlandske retssager, og man ikke anser det for fornødent, at dette fore- skrives uden for de egentlige kriminelle sager.

Reglen i § 450, 1. pkt., om sagsøgerens afgivelse af forklaring i retten foreslås udeladt, idet retten alle- rede i medfør af den grønlandske retsplejelovs kapitel 3 § 10 uden begæring fra sagsøgte vil kunne udsætte en sag og pålægge en udebleven lovligt til- sagt sagsøger at give møde til afhøring.

Efter retsplejelovens § 450, sidste pkt., vil sag- søgerens vægring ved at følge rettens pålæg med- føre afvisning af sagen. Dette er ikke tilfældet efter de almindelige regler i den grønlandske retsplejelov, hvorefter sagen desuagtet kan realitetsbehandles.

Begrundelsen for denne regel i den grønlandske retsplejelov angives i motiverne til retsplejelov- forslaget at være de trafikale vanskeligheder, der ofte vil være forbundet med at få samlet alle i en retssag implicerede, hvorfor det er ønskeligt, at en retssag, der skønnes forsvarligt oplyst, kan gennemføres til dom, selvom nogen af parterne udebliver.

Denne begrundelse må skønnes at have samme vægt i ægteskabssager, og man er derfor ikke betæn- kelig ved at foreslå denne afvigelse fra retspleje- lovens § 450.

Reglerne i §§ 451 og 452 om sagsøgttes afgivelse af forklaring i retten og værdien af hans indrømmende proceserklæringer foreslås ligeledes udeladt, idet disse regler ligesom § 450 må ses i sammenhæng med den for danske civile sager gældende dispositio- maksime, fra hvilken de gør undtagelse. Efter den grønlandske retsplejelovs kapitel 2 § 16 og kapitel 3 afsnit D gælder dispositio- maksimen ikke i ci- vile retssager. Derimod er retten pligtig at vejlede parterne såvel med hensyn til deres påstande som med hensyn til de anbringender og bevismidler, der kan påberåbes, og retten har derfor ansvar for sagens oplysning.

Endelig foreslås reglen i § 453 om anvendelse af partsed udeladt, da anvendelse af ed ikke kendes i den grønlandske retspleje.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser.

Til § 13.

Bestemmelsen gør de i den danske retsplejelovs § 448 d indeholdte regler om det internationale værneting anvendelige for Grønland. Derimod inde-

holder den ingen løsning med hensyn til valget mel- lem dansk og grønlandsk domstol.

Man har overvejet, om man helt kunne udelade regler om det internationale værneting ud fra den